

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/13/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

236/2011. (VIII. 31.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. január 8-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2011. augusztus 31-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. január 8-án elektronikus úton terjesztette elő beadványát – amelyet január 17-én, postai úton megküldött beadványában aláírásával megerősített – az általa kért rendőri intézkedés elmulasztása, majd pedig az eset kapcsán a rendőrségen való megjelenéskor tapasztalt rendőri magatartás miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2011. január 8-án hajnali fél egykor a szomszéd lakásokban lakó személy és három, több napja a szomszédjánál tartózkodó ismeretlen, erősen alkoholos állapotú személy berúgta lakása ajtaját, ahol azt követően „törni-zúzni” kezdtek, majd bántalmazták a panaszos kiskorú testvérét, nővérét és az ő kiskorú gyermekeit, a panaszos élettársát és magát a panaszost is. A lakást feldúlták, az ablakot betörték, majd mire a szomszédok és a panaszos rendőrt hívtak, a bántalmazó, kárt okozó személyek távoztak.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A rendőrséget aznap már korábban a panaszos és az egyik szomszéd is kihívta, majd amikor éjszaka a rendőrök többszöri hívás után („a két, saját magunk által kezdeményezett segélyhívás és az ismételt hívás között csaknem 30 perc telt el”) a rendőrség kiérkezett, a támadók már a saját lakásukban italoztak.

A kiérkező rendőrök közül ketten nem viseltek semmiféle jelzést, sem felismerhető egyenruhát, ezért a panaszos nem is tudta rögzíteni nevüket vagy számukat, így azt sem tudja, kik intézkedtek.

A szomszédok tagadták, hogy ők a lakásba erőszakkal „behatoltak” volna és a bántalmazásokat is. Az ajtón jól látható az egyik személy bakancsának nyoma, aki berúgta a zárt ajtót. Ennek ellenére az intézkedő rendőrök nem volt hajlandóak helyszínelőket hívni, és semmiféle segítséget nem nyújtottak, noha a gyerekek sokkos állapotban voltak, egyikük vérzett is, és maga a panaszos és élettársa is megsérültek – utóbb mentővel szállították mindkettőjüket a baleseti ügyeletre. A panaszos hozzátette, hogy a folyosón a szomszédja és társai ismételten megfenyegették: „vagy eltűnünk 24 órán belül, vagy mindnyájunkat kinyírnak”.

A panaszost és hozzátartozóit érintő bántalmazással egyáltalán nem voltak hajlandóak foglalkozni a rendőrök. Orvosi segítséget nem hívtak, a helyszínt sem fotózták le, azt mondták, hogy majd írásban rögzítik.

A panaszos megjegyezte, hogy 2010 májusában a szomszédja köréhez tartozó más személyek egy másik lakásba hasonló módon hatoltak be, és bántalmazták az ott talált fiatal nőt. A rendőrök ennek tudatában is megtagadtak bármiféle tényleges segítségnyújtást a panaszostól, mint pl. mentő kihívása, távolságtartás elrendelése.

Mindössze annyit tettek, hogy felvilágosították a panaszost arról, hogy az elkövetett cselekmény magánlaksértés, és azzal szemben a panaszosnak kell magánvádas eljárást kezdeményezni. Hozzátette továbbá a panaszos, hogy az egyik személy a házban lakik, azonban a többiek nem. Ennek kapcsán a rendőrök kioktatták arról, hogy a szomszéd férfinak joga van vendégeket fogadni, és azt közölték, „majd kiderül, mi történt”, és elmentek.

2) A panaszos beadványa kiegészítésében előadta, hogy az első segélyhívás 0 óra 20 perc körül történt, amikor dörömbölni kezdtek a bejárati ajtón, azt ordítva, hogy „négy perced van rá, hogy kinyisd az ajtót”. A panaszos azonnal hívta a rendőrséget és még tartott a bejelentés, amikor a szomszédban lakó és további két személy közül valamelyik lábbal berúgta az ajtót, és a panaszost azonnal ütni kezdte, és élettársát is megütötték, aki az ő segítségére sietett. A keskeny előszobában az egyikük elállta az utat ketten pedig bementek a belső szobába, ahol a panaszos rokonai tartózkodtak, akikre szintén rátámadtak. A lakásban „törték zúztak”, több tárgyat tönkretettek, mindeközben hangosan fenyegetőztek: 24 órája van a panaszosnak és családjának a lakásból eltűnni (ahonnan egyébként a cselekményre felbújtó panaszbeadványban megnevezett személy ki akarja őket lakoltatni, amit azonban a bíróság megtagadott).

A dulakodás közben a panaszos nővére is értesítette a rendőrséget, de riasztotta őket az egyik szomszéd és egy, a másik házban lakó személy és párja is, akinek a lakása ablakából a történetek jól láthatóak voltak, és látták a dulakodást, hallották a hangokat is.

Miután a három személy megverte a lakásban tartózkodókat, a gyerekeket részben bántalmazták, részben halálra rémisztették, a lakásból kb. húsz perc múlva távoztak. A panaszos hozzátette, hogy mindhárom személy ittas volt.

A rendőrség az első bejelentéstől számított, mintegy 25-30 perccel később érkezett ki a helyszínre. Az elkövetők ekkor már a saját lakásukban voltak, „békésen” iszogattak. A kikerülő rendőrök az első pillanattól kezdve igen ellenségesen viselkedtek, helyszínelőket hívni nem voltak hajlandóak, mintha „mi lennénk az elkövetők”. A lakásba csak külön kérésre ment be az egyik rendőr, a szomszédba viszont mindhárom rendőr bement, és ott hosszasan elbeszélgettek. Amikor megkérdezték a rendőröktől, miért nem küldik el a szomszédban tartózkodó azon két személyt, akik nem laknak ott, azt felelték, a szomszédnak joga van vendégeket fogadni. Arra a kérdésre, hogy ahhoz is van joguk, hogy máshoz betörjenek, és ott verekedjenek, a rendőrök nem feleltek, csak annyit közöltek, hogy a cselekmény nem bűncselekmény, valamint, hogy a panaszos bírósághoz fordulhat magánvádas indítvánnyal.

A panaszos beadványában kitért arra is, hogy a rendőrökön azonosító jelzés nem volt, az egyikük az egyik szomszéd kérésére „megvillantotta” a sötét folyosón az igazolványát, éppen csak annyira, hogy a rendőri embléma látható volt.

Az intézkedő rendőrök látták, hogy a panaszos feje vérzik, és aki a lakásba bement, annak látnia kellett, hogy az előszoba világos kövezete tele van vércseppel, hallotta a kislány jajgatását, látta a panaszos élettársát, aki próbál állva maradni (aki egyébként másfél hónapja kisebb műtéten esett át). Azt sem kérdezték meg a rendőrök, hogy jól vannak-e.

Amikor elmentek a rendőrök, bementek a rendőrkapitányságra feljelentést tenni, majd ezt követően, mivel a panaszos és élettársa is rosszul érezte magát, mentőt hívtak, és mindkettőjüket a baleseti ambulanciára szállították.

A panaszos hozzátette még, hogy 2011. január 10-én telefonon felvette a kapcsolatot az illetékes rendőrkapitányság vezetőjével, akinek a tanácsára 2011. január 11-én a panaszos feljelentést kívánt tenni a rendőrkapitányságon. Ott a nyomozó hatóság részéről egy r. zászlós minősíthetetlen hangon, káromkodva beszélt a telefonba, és azt éreztette a panaszossal, hogy az lenne a jobb, ha elmennének. A feljelentést először nem akarta felvenni, majd, végül valaki szólt neki, hogy tegyen eleget a kérésnek. A panaszos élettársa is feljelentéssel kívánt élni, ezt megtagadták.

A panaszos jelezte a panasz kiegészítésében, hogy ahhoz mellékeli a feljelentésről felvett jegyzőkönyvet, amely szerint rendőri intézkedés nem történt – a panaszos

zárójelben megjegyezte, hogy így igaz, de kérdés, hogy miért nem – valamint, hogy ők jogi felvilágosítást kaptak az éjszaka közepén a helyszínen.

A feljelentést felvevő személy közölte, hogy „ki tudja, hogy az ajtó már régebben szét volt esve, meg a bútorok is, és egyáltalán nem bizonyítható, hogy bárki is benn volt a lakásban, és azt tett...”. Amikor a panaszos arra hivatkozott, hogy a kapitányságvezető tanácsára tettek feljelentést, megkérdezte a r. zászlós, hogy őt hogy hívják. Mikor a panaszos nem tudta a nevet, megalázóan annyit mondott, „na biztosan ő mondta azt magának”, vagyis a panaszos úgy ítélte meg, hogy azt feltételezte róla a rendőr, ő hazudik. Noha a rendőr úgy ítélte meg, hogy a panaszos által előadottak nem történtek meg, a panaszos kérésére kiállított egy áldozatsegítő támogatási igazolást, amelyben a rongálás vétségét jelölte meg, a testi bántalmazást azonban nem.

A panaszos ezt követően arról tett említést, hogy 2010. májusa óta a kerületi rendőrségtől megvonták az intézkedés lehetőségét, amelyre egy példát is említett. A panaszos arra is utalt, hogy van olyan személy, akivel a rendőrök foglalkoznak, és a bejelentésére megfelelően intézkednek.

A panaszos megjegyezte végül, ő nem kíván vádaskodni, vagy megalapozatlan feltevésekre hagyatkozni, de véleménye szerint, ahogy a sérelmezett esetben az intézkedő rendőrök, valamint a jegyzőkönyvet rögzítő r. zászlós viselkedett, elfogadhatatlan. A panaszos szerint, ha még azon az éjszakán a három elkövetőt külön-külön kihallgatják, biztosan kiderült volna, hogy mi történt valójában.

3) A panaszos megküldte a Testület részére a 2011. január 11. napján kelt jegyzőkönyvet feljelentés felvételéről, amelynek ismertetését – figyelemmel arra, hogy azt a rendőrség is megküldte – a jelen állásfoglalás IV. része tartalmazza.

4) A panaszos megküldte az egyik fővárosi Kórház által kiállított két darab – a panaszos és a panaszos élettársa sérüléseiről készült – ambuláns kezelőlapot, amelyen az alábbi releváns adatok szerepelnek.

a) A panaszos állapotáról felvett ambuláns kezelőlapon a panaszoknál az szerepel: a beszállító mentőegység szerint a panaszos otthonába betörtek, ismeretlenek bántalmazták, feje sérült, eszméletvesztése nem volt. „RI” nem történt.

A vizsgálat diagnózisaként a következő olvasható: „Contusio capitis”

A javaslat szerint: a beteget otthonában bántalmazták. Feje sérült. Az elkészült röntgen felvételek traumás eltérést nem igazoltak. A vizsgálat eredményeként Contusio capitis véleményeztek. A betegnek neurológiai panasza nem volt. Javaslatként szerepel továbbá a pihenés, bő folyadékfogyasztást, a zúzódás jegelése.

b) A panaszos élettársa állapotáról felvett ambuláns kezelőlap tanúsága szerint: a betegszállító mentőegység elmondta, hogy a panaszost bántalmazták, jobb könyöke, hasa sérült, eszméletvesztése nem volt. „RI” nem történt.

A vizsgálat diagnózisaként a következők olvashatóak: „Contusio genu l.d.” és „Contusio cubiti l.s.”

A javaslat szerint: a beteget otthonában bántalmazták. Bal könyöke, jobb térd sérült. Az elkészült röntgen felvételek traumás eltérést nem igazoltak. A vizsgálat eredményeként Contusio genut és Contusio cubitit véleményeztek. A betegnek mozgás, érzés, beidegzési zavara, panasza nincsen. Javaslatként szerepel továbbá a pihenés, bő folyadékfogyasztást, a zúzódás jegelése.

5) A panaszos 2011. július 28-án azt a tájékoztatást nyújtotta, hogy nyolc napon belül megküldi a Testület részére élettársa arra vonatkozó meghatalmazását, hogy a panaszos az ügyében a Testület előtt eljárjon. A meghatalmazás a Testülethez a mai napig nem érkezett meg.

II.

A Testület tanácsadója telefonon 2011. július 28-án megkísérelte felkeresni az ügyben érintett tanúkat, aminek során az intézkedés helyszínén jelenlevő és a rendőrségen telefonon, az intézkedés napján bejelentést tevő egyik személlyel sikerült felvenni a kapcsolatot, aki az esettel kapcsolatosan az alábbiakat adták elő.

A tárgyi napon történt eseményekkel kapcsolatosan a megkeresett tanú elmondta, hogy kiabálásra lett figyelmes a házban, majd azt látta, hogy a panaszos lakására rúgták az ajtót az épületbe nem sokkal korábban beköltözött idegenek (valamint felsorolt néhány nevet, amely panaszban szereplő nevekkel meggyezik), majd megverték az ott lakókat. Hozzátette, a családra az éjszaka közepén törtek rá, ahol gyerekek is voltak. A tanú megjegyezte, hogy a lakókat nem sokkal korábban ki akarták lakoltatni, azonban azt a bíróság megakadályozta. A panaszos élettársát hasba rúgták úgy, hogy nem sokkal korábban hasműtété volt.

Ahogy kiért a rendőrség, „nem voltak hajlandóak foglalkozni” a történetekkel, orvost nem hívtak, holott szemmel látható sérüléseket szenvedett a panaszos és élettársa. A tanú hívott mentőt a panaszosnak és élettársának, mivel ők továbbra is rosszul voltak.

A kiérkező rendőröknek volt azonosítója, de sötét volt. A rendőrök beazonosíthatóak voltak ruhájuk alapján. Ugyanakkor, amikor a tanú az egyik rendőr nevét kérte, nem volt hajlandó azt közölni vele, azt felelte, olvassa le a ruhájáról.

A tanú ismételt előadta, hogy „nem akartak foglalkozni a rendőrök az esettel”. A Testület tanácsadója kérdésére elmondta azt is, hogy az intézkedő rendőrök őt nem

hallgatták meg, hozzá kérdéseket nem intéztek azzal kapcsolatosan, hogy mit látott vagy tapasztalt. Hozzátette, hogy a rendőrök kiérkezésükkor először a „támadókat” hallgatták meg lakásukban, hosszasan.

Végül azon véleményének adott hangot, hogy helyileg illetékes rendőrkapitánysággal sok a probléma, szerinte elfogultan látják el feladatukat.

III.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) illetékes Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Térfigyelő Szolgálat 2011. január 8-án kelt jelentése szerint – amely jelentést mindhárom, az intézkedésben részt vevő rendőr aláírta az intézkedő rendőr 2011. január 7-én 20 órától 2011. január 8-án 8 óráig látott el járőrszolgálatot a rendőrkapitányság illetékességi területén.

A kerületi Központtól 0 óra 40 perckor az az utasítás érkezett, hogy jelenjen meg a panaszos lakásánál, mert onnan bántalmazásról érkezett bejelentés.

A rendőröket a panaszos fogadta, aki a következőket mondta el: a szomszédjában lakó személyekkel folyamatos vitája van, mivel a tulajdonviszonyok nem rendezettek köztük. Az elmondások szerint – mely több helyen ellentmondásos volt, valamint ittas állapotban tették azt – a szomszédból két férfi az ajtót betörte, a lakásba bement, és ott bántalmazta őket.

A helyszínen ezen állításokat igazolni nem tudták az intézkedő rendőr, mivel a lakás „erősen lelakott”, az ajtók több helyen sérültek voltak, és azokról nem volt megállapítható, hogy mikor és milyen körülmények között keletkeztek. A panaszos férfi elmondta, hogy a fején gyógyuló félben lévő kb. 1,5 cm hosszú hámsérülést is ezen személyek okozták, továbbá, hogy velük szemben már van folyamatban eljárás a BRFK egy másik Kerületi Rendőrkapitányságon, mivel a BRFK panaszolt ügyben eljáró Kerületi Rendőrkapitányságát az ügyesség kizárta.

Ezt követően meghallgatta a szomszéd lakásban tartózkodókat, akik a következőket mondták el: valóban van vita köztük és a panaszos családja között a tulajdonviszonyok miatt és emiatt perben is állnak egymással, azonban a lakásban nem jártak valamint senkit nem bántottak. A jelentés tartalmazza azon megjegyzést, hogy ezen személyek is erősen ittas állapotban voltak.

Ezt követően a panaszos férfit tájékoztatta arról, hogy: az elkövetett cselekmény miatt – amennyiben az valós – csak a magánindítvány megtétele után tud a hatóságuk további intézkedéseket tenni, melyet megértett és tudomásul vett, azonban ebbéli szándékáról nem nyilatkozott. Ekkor tájékoztatta arról is, hogy a magánindítvány megtételére 30 nap áll rendelkezésére, amelyet szintén tudomásul vett.

A megállapított tényeket a kerületi központnak jelentette a r. hadnagy, aki jelentés megírására kötelezte az intézkedő rendőrt és engedélyezte a helyszín elhagyását 1 óra 35 perckor.

2) Az intézkedő r. hadnagy 2011. február 23-án kelt jelentésében a Testület kérdései alapján egészítette ki jelentését.

A helyszínre 2011. január 8-án 0 óra 50 perckor (a bejelentést követően 10 perccel) érkeztek ki, tekintettel arra, hogy a cím felvételekor a Budapest egyik kerületi utcájából indultak.

A helyszínen a bejelentő a lakásában, a két szomszédja pedig a folyosón tartózkodott.

A szolgálati fellépéssel kapcsolatosan az intézkedő rendőr leírta, hogy a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdte az intézkedést, a meghatározottaknak megfelelően rendőrségi láthatósági mellényben, nyakba akasztott rendőrigazolvánnyal és azonosítószámmal ellátott rendőrségi jelvénnel. Tájékoztatta a bejelentőt (panaszost), hogy a BRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányságon működő térfigyelő szolgálattól érkeztek ki. Ekkor a panaszos mutatott egy ügyészi végzést, mely szerint a kerületi rendőrkapitányságot elfoglaltság miatt az eljárás lefolytatásából kizárja, és hogy mint a megjelent kerületi rendőrök nem intézkedhetnek a helyszínen. Ezt követően mind a panaszos mind pedig hozzátartozói ellenségesen viselkedtek, a fentiekre hivatkozva.

Mindezek után mindkét felet, így a bejelentőt (panaszost), hozzátartozóit, valamint a szomszédait igazoltatták, valamint meghallgatták.

Bántalmazásra ugyan panaszkodtak, de a bejelentő hozzátartozóin semmilyen sérülést nem látott a r. hadnagy, egyedül a panaszos állította, hogy megsérült a fején, de ezen sérülés láthatóan nem volt „friss”, hozzátette azt is a rendőr: „mint a korábbi jelentésemben is írtam, gyógyulófélben volt”.

A szomszédok elmondták, hogy a bejelentő szerint elmondott cselekmények nem történtek meg.

A fentieket követően jogi felvilágosítást adtak részükre, orvosi ellátást nem kértek, valamint sem a r. hadnagy, sem pedig intézkedő társai nem tapasztaltak olyat, ami orvosi ellátást igényelt volna.

A r. hadnagy a helyszínen minden személyről a lakcímkártyája szerint megállapította, hogy jogosan tartózkodik a lakásában.

Az intézkedés során az intézkedő hadnagy olyat megállapítani, ami a szemle lefolytatását indokolta volna, nem tapasztalt, ezért arról nem intézkedett.

A rendőri intézkedés során mindvégig szakszerűen, kulturáltan és a szabályzatnak megfelelően intézkedtek.

3) A 2011. február 23. kelt parancsnoki kivizsgálás szerint az ügyben a kivizsgálás megtörtént. A dokumentum tartalmazza a fenti rendőri jelentések ismertetését, valamint azt a megjegyzést, hogy a rendelkezésre álló nyilvántartások alapján (RobotzsaruNeo) megállapítást nyert, hogy a fenti helyszínen rendszeresen meg kell jelennie a RRFK illetékes Kerületi Rendőrkapitányság állományában szolgálatot teljesítő rendőröknek. Tekintettel arra, hogy az ügyben érintett személyek a polgári peres ügyekben az „igazukat” a rendőrség útján kívánják érvényesíttetni.

A közrendvédelmi alosztály vezetője továbbá a rendelkezésre álló dokumentumok és információk alapján a következő megállapításokat tette. Az intézkedő rendőrök a Rendőrségről szóló 1994 évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdése alapján az intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (1) bekezdése alapján a szolgálati fellépés annak megfelelően történt, végül pedig, hogy az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint az intézkedő rendőrök eleget tettek a segítségnyújtási kötelezettségüknek.

4) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály III. számú Ügyeleti Osztály által készített és a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály vezetőjének címzett tájékoztató levél szerint a panaszos által tett panaszbejelentés – azaz a központi ügyelet vonatkozásában felmerülő intézkedés sorozat (hívásfogadás, címre rendőrrjárőr küldés, dokumentációs tevékenység) – kivizsgálása megtörtént, amely alapján az alábbiak megállapítások tette a rendőrség.

A bejelentésről készült hanganyag, az Rtv. 42. § (7) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően – mivel az harminc napon túli felvétel és az archiválást egyéb körülmény nem indokolta – törölték.

A panaszos 2011. január 8-án 0 óra 38 perckor tett bejelentést a segélyhívón, a hívást egy r. főtörzsszáslós hölgy fogadta, és a hívásfogadásról intézkedési lapot is vett fel. Az intézkedési lap tanúsága szerint a panaszos panaszában megegyező történeteket adta elő, azaz azt, hogy a lakása ajtaját a szomszédok berúgták, ordítoztak. A hívást követően további két személy is bejelentette a címen történeteket, az egyikőjük 0 óra 41 perckor – amely hívásról a hívást fogadó r. százados vett fel intézkedési lapot –, míg a másik személy 1 óra 32 órakor tett bejelentést, amely hívást egy r. törzsőrmester fogadott, és szintén intézkedési lapot vett fel.

Már a legelső hívást követően, 2-3 perc múlva, tehát 0 óra 41 perckor kiadták a címet a bevetés irányítón keresztül a kerületnek, és az intézkedési lap tanúsága szerint a címen „Kaméleon 11 és 12” intézkedett. 1 óra 34 perckor visszajelezést történt, melynek tartalma szerint rongálás tettelegesség nem volt, a feleknek a kellő jogi felvilágosítást megadták.

Mivel az ügyben további intézkedésre nem volt szükség így az intézkedés és annak dokumentációja a Központi Ügyelet részéről lezárásra került 2011. január 8-án 1 óra 35 perckor.

A tájékoztató levélben ezután az osztályvezető megjegyezte, hogy a panaszos nem a BRFK Központi Ügyelet vonatkozásában, hanem a helyszíni rendőri intézkedéssel kapcsolatosan terjesztett elő panaszt. Tekintettel arra, hogy a BRFK Központi Ügyeleti Főosztály állományából a főosztály tevékenységével kapcsolatban egyetlen személy részéről sem merül fel mulasztás, törvénysértés, ezért további eljárás megindítását nem kezdeményezte.

5) A rendelkezésre bocsátott 7658 számú intézkedési lap szerint a panaszos 0 óra 38 perckor tett bejelentést a következő tartalommal: „szomszédai, akik be vannak rúgva, rugdossák az ajtaját, ordítanak, lassan bejutnak a lakásba, ahol nejével és két kis gyermekével laknak”. A kerületnek az intézkedés 0 óra 41 perckor került kiadásra. A visszajelzés adatai szerint 1 óra 34 perckor a kerület azt jelentette, hogy a Kaméleon 11 és 12 megjelent a helyszínen, rongálás, tettelegesség nem volt, valamint, hogy a jogi felvilágosítást megadták. Az intézkedési lapot 1 óra 35 perckor zárták le.

A Testületnek megküldött további intézkedési lapok szerint a tárgyi címről 0 óra 41 perckor érkezett egy további bejelentés, aminek tartalma szerint „egy nő sikoltozik a fenti címen, többen verik”, valamint egy másik bejelentésben 1 óra 32 perckor a bejelentő elmondta, hogy a „szomszéd lakásának ajtaját berúgta egy személy, aki a helyszínen tartózkodik”.

6) A kerületi rendőrkapitányság bűnügyi osztály készenléti alosztályának jelentése szerint a panaszírodán 2011. január 11-én 19 óra 2 perckor jelent meg a panaszos, aki közölte, hogy 2011. január 8-án rendőri intézkedés történt, és az esettel kapcsolatos bántalmazáskor elszenvedett sérülésekről készült látletet szeretné csatolni az ügyhöz.

Ekkor a jelentést tevő r. zászlós kikereste a rendszerből a rendőri intézkedésről készült jelentést és közölte a panaszossal, hogy természetesen csatolni fogja a látletet az ügyéhez, majd lefénymásolta az ambuláns lapot és az eredeti példányt visszaadta a panaszosnak.

Ezután közölte a panaszossal, hogy a rendőri intézkedés alapján meg fog indulni az eset kivizsgálása. Ennek ellenére a panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy jegyzőkönyvbe mondja el a 2011. január 8-án történt eseménnyel kapcsolatban azt, hogy az eset

szemtanúja hajlandó tanúskodni mellette. Ekkor a r. zászlós felvette a jegyzőkönyvet, melyben rögzítette a panaszos mondanivalóját.

Jelentésében a r. zászlós kijelentette, hogy a jegyzőkönyv felvételekor mindvégig türelmesen és szakszerűen, kulturáltan és a szabályzatnak megfelelően beszélt a bejelentővel, aki meglehetősen ideges és feldúlt állapotban volt. Nyugtatója ellenére a panaszos továbbra is nyugtalan volt. A rendőrnő a panaszos által elmondottakat, kérésének megfelelően, szó szerint írta le.

7) A baleset bejelentési naplóban rögzített események szerint a panaszos lakóhelyéről 0 óra 25 perckor érkezett bejelentés. Az esemény rövid leírásánál az szerepel, „dulakodás”.

8) A rendőrség, valamint a panaszos által is megküldött, 2011. január 11. napján, 19 óra 2 perckor feljelentésről felvett jegyzőkönyv az alábbi információkat tartalmazza.

A nyomozó hatóság részéről részt vevő r. zászlós tájékoztatta a feljelentést tevő panaszost a hamis vád és a hatóság félrevezetésének törvényes következményeiről, amelyet a panaszos tudomásul vett, illetve a polgári jogi igény érvényesítésére történő kioktatást megértette és úgy nyilatkozott, hogy a polgári jogi igényét érvényesíteni nem kívánja.

A feljelentő elmondta, hogy 2011. január 8-án történt eseménnyel kapcsolatban szeretne feljelentést tenni, mivel a helyszínen arra nem volt lehetősége.

Előadta, hogy az eset kapcsán a rendőri intézkedés abban merült ki, hogy a rendőrök „átmentek” azokhoz a személyekhez, akik a panaszost és élettársát bántalmazták.

Még azon az éjszakán elmentek egy kórház ambulanciájára, ahol látteleket vettek fel a sérüléseiről, amely ambuláns lapot a jegyzőkönyvhöz csatolt. A panaszos elkövetőként nevezett meg egy férfit, valamint további kettőt, akinek a nevét nem tudta megjelölni.

A feljelentés szerint a lakás ajtaját berúgták, a szobában lévő ajtón az ablaküveget kitörték, a falat kirúgták és ezzel anyagi kára keletkezett a feljelentőnek (panaszosnak). A helyreállítás költségeit nem tudta a feljelentő (panaszos) megállapítani.

Előadta, hogy az esetnek volt szemtanúja, aki a szemközti házból látta, amint a panaszost és élettársát bántalmazók rájuk törtek az ajtót. Előadta a panaszos, hogy hajlandó tanúskodni az ügyben.

A panaszos kérte az eljárás megindítását, az elkövető felkutatását, felelősségre vonását és az okozott kár megtérítését.

A hatóság részéről a r. zászlós előadta, hogy a panaszos sérelmére elkövetett bűncselekmény – figyelemmel a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 31. §-ára és a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 173. §-ában foglaltakra – magánindítványra büntethető. A magánindítvány egy és oszthatatlan, vissza nem vonható. A magánindítvány megtételére 30 nap áll rendelkezésére.

Ezen tájékoztatást követően a r. zászlós kérte a feljelentőt, hogy nyilatkozzon arról, hogy kíván-e a sérelmére elkövetett cselekmény kapcsán, az elkövetővel szemben magánindítvánnyal élni, melyre a feljelentő igennel nyilatkozott.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálata tárgyává tette azt, hogy az intézkedő rendőrök eleget tettek-e az intézkedési, azonosítási és segítségnyújtási kötelezettségüknek. A Testület állást foglalt azon kérdésben is, hogy a rendőrök megfelelő időben érkeztek-e az intézkedés helyszínére, illetőleg vizsgálta azt is, hogy a panaszos feljelentése megtételével összefüggésben történt-e alapjogsérelem.

A Testületnek nem állt módjában ugyanakkor a panaszos élettársát panaszosként kezelni, figyelemmel arra, hogy a panaszos tájékoztatása ellenére ő panaszt az ügyben nem terjesztett elő, illetőleg nem bocsátott a Testület rendelkezésére olyan meghatalmazást, amelyben képviselőjeként a panaszt hatalmazta volna fel a panaszügyében való eljárásra. Ezzel kapcsolatosan az Rtv. következő szakaszára szükséges utalni: „92. § (1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el. (2) Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.” A hivatkozott, Testület hatáskörére irányadó szabályozás szerint a Testület annak a kérelme alapján járhat el, akinek a rendőri intézkedés, vagy mulasztás jogát vagy jogos érdekét érintette.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. § (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz, a 13. § (1) bekezdés szerinti tulajdonhoz, valamint az 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogát.

1) A Testület először azt vizsgálta meg, hogy a panaszos lakásához való rendőri kiérkezés ideje mennyiben jelentett a panaszos számára alapjogsérelmet.

A panaszos kifogásolta ugyanis azt, hogy a rendőrök csak a bejelentése megtétele után – amire a panaszbeadvány szerint 00 óra 20 perc körül, rögtön akkor került sor, amikor a panaszos bejáratú ajtaján dörömbölni kezdtek – kb. 25-30 perccel érkeztek ki a rendőrök. A panaszos megjegyezte azt is, hogy még tartott a bejelentés, amikor a szomszédban lakó férfi és további két személy berúgta az ajtót, és ütni kezdték őt és a segítségére siető élettársát is. Fontos azonban utalni arra is, hogy a panaszbeadvány legelején a panaszos úgy fogalmazott „hajnali fél egykor” kezdődött az incidens a szomszédokkal.

Szükséges ezzel kapcsolatosan utalni az Rtv. 2. § (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az Rtv. 11. § (1) bekezdése pedig azt mondja ki: „A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.” Az Rtv. 13. § (1) bekezdése pedig rögzíti: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” Ezen rendelkezések szerint tehát a rendőr köteles szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, és köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot vagy a közrendet sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt, cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése ugyancsak előírja, hogy bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A rendőri jelentések és a bejelentésről felvett intézkedési lap arról tanúskodik, hogy a panaszos 0 óra 38 perckor tett bejelentést, amit a központ 0 óra 41 perckor adott ki a kerületnek. Az intézkedő rendőr jelentése szerint 0 óra 40 perckor kaptak utasítást a kerületi központtól arról, hogy jelenjenek meg a panaszos lakcímén, mivel onnan bántalmazásról érkezett bejelentés. Kiegészítő jelentésében pedig arról számolt be az intézkedő r. hadnagy, hogy 0 óra 50 perckor érkeztek a helyszínre, tehát tíz perccel a bejelentés után, mivel az utasítás felvételekor Budapesten, a kerület egyik utcájában voltak és innen indultak a panaszos címére. Az intézkedési naplóból kiderül, hogy a központhoz 01 óra 34 perckor érkezett visszajelentés. Megjegyzendő, hogy a baleset bejelentési naplóban a panaszos címéről 0 óra 25 perces bejelentést rögzítettek.

A rendőrségi iratok között nem szerepel arra vonatkozó adat, hogy a panaszos többször telefonált volna segítségért a rendőrségre. Mindössze annyi állapítható meg –

amire a panaszbeadványban szintén utalás történt –, hogy a panaszos bejelentésével szinte egyező tartalommal 0 óra 41 perckor, valamint 01 óra 32 perckor a tárgyi címről további két bejelentés érkezett.

A Testület a bejelentéstől a kiérkezésig eltelt idő számításánál abból az adatból indult ki, hogy a panaszos 0 óra 38 perckor tette meg bejelentését, hiszen az intézkedési lapon a rögzített hívások adataiból az tényszerűen igazolható. Az intézkedő rendőr jelentése szerint 0 óra 50 perckor érkeztek ki a helyszínre. A rendőrségi iratok szerint tehát 9 perc telt el a kerületi ügyelet küldésétől, illetőleg 12 perc a panaszos központhoz tett bejelentésétől. Ezzel szemben a panaszos beadványában arról számolt be, hogy a rendőrök 25-30 perc alatt érkeztek ki lakásához, amikor támadói már nem tartózkodtak ott. Szükséges utalni arra, hogy az intézkedő rendőröktől – az intézkedési lap tanúsága szerint – visszajelentés a központhoz csak 1 óra 34 perckor, azaz akkor érkezett, amikor az intézkedést befejezték. Az intézkedési lap nem rögzít olyan időpontot, ami a rendőrök tárgyi címre való érkezését – az intézkedő rendőrök helyszíni jelentése nyomán – tanúsítaná. Más olyan, a rendőrségi adatot tényszerűen igazoló bizonyíték, így például a rádióforgalmazás adatai nem állnak rendelkezésre – mivel az Rtv. előírásaira tekintettel azok megsemmisítésre kerültek –, ezért a Testület nem tudta feloldani az ellentétet a rendőrség azon állítása miszerint a rendőrök 0 óra 50 perckor érkeztek meg és a panaszosi előadás – mely szerint csak 25-30 perces késedelemmel jelentek meg a rendőrök – között.

Figyelemmel arra, hogy a Testület a meglevő adatok között az ellentétet nem tudta feloldani, ezért azt sem tudta megállapítani, hogy okozott-e alapjogsérelmet a panaszos a rendőrök kiérkezése vagy sem, az ugyanakkor az egyértelműen rögzítendő, hogy az intézkedési közvételezetttségüket teljesítették azzal, hogy a helyszínen megjelentek. **Így tehát a tisztességes eljáráshoz való jog egyrészről nem sérült, mivel a rendőrök intézkedési kötelezettségüknek eleget téve megjelentek a bejelentés helyszínén (annak módja vizsgálatát lásd a jelen állásfoglalás IV. rész 3. pontjában), másrészről a késedelmes kiérkezés kapcsán ezen alapjog sérelme nem állapítható meg.**

2) A panaszos ezt követően azt is kifogásolta, hogy a rendőrök közül ketten nem viseltek semmiféle jelzést, sem felismerhető egyenruhát. A panasz-kiegészítés szerint továbbá az egyik rendőr a szomszéd kérésére „megvillantotta” a sötét folyosón igazolványát, éppen annyira, hogy a rendőri embléma látható volt.

Az Rtv. 20. §-a rögzíti a szolgálati fellépés módjára vonatkozó rendelkezéseket, amit a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészít ki. Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint a rendőrt az intézkedés során egyrészről az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy a szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt, minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdése szerint a

rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

Ezzel kapcsolatosan a kiegészítő jelentés azt tartalmazza, hogy a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdődött az intézkedés, a meghatározottaknak megfelelően rendőrségi láthatósági mellényben, nyakba akasztott rendőrigazolvánnyal és azonosítószámmal ellátott rendőrségi jelvénnel. A parancsnoki kivizsgálás szerint az intézkedő rendőrök szolgálati fellépése a Szolgálati Szabályzat 4. § (1) bekezdésében előírt módon történt.

Szükséges továbbá felhívni a figyelmet arra, hogy a Testület által megkeresett tanú előadása megerősítette a rendőrségi dokumentumokban szereplő adatokat. A tanú úgy fogalmazott, hogy a kiérkező rendőröknek volt azonosítója, valamint, hogy a rendőrök ruhájuk alapján beazonosíthatóak voltak. A tanú emellett megjegyezte, hogy a történetek időpontjában sötét volt.

A fentiekre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőrök öltözete és fellépése megfelelt a jogszabályi előírásoknak, ezért – ezzel összefüggésben – nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

3) A panaszos kifogásolta, hogy tényleges intézkedés kérése ellenére nem történt, ugyanis a rendőrök nem voltak hajlandóak helyszínelőket hívni, a helyszínt nem fotózták le. A panaszost összesen annyiról tájékoztatták, hogy a történeteket írásban fogják rögzíteni, valamint, hogy az elkövetett cselekmény magánlaksértés, és azzal szemben a panaszosnak kell magánvádas eljárást kezdeményezni.

A Testület, figyelemmel a hatáskörére vonatkozó, Rtv. 92. § (1) bekezdés rendelkezéseire nem a rendőrség (helyszíni) szemle tartásának kötelezettségét, hanem a helyszínbiztosítási kötelezettsége fennállását vizsgálta.

A rendőri intézkedések végrehajtásának különös szabályai kapcsán a Szolgálati Szabályzat úgy rendelkezik: „20. § (1) A rendőr az általa észlelt, vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz. (2) A rendőr magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. (3) A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő tettest elfogja, ha erre nincs mód, haladéktalanul intézkedik az elfogása, és szükség esetén a helyszín biztosítása iránt.”

A Szolgálati Szabályzat 22. § (1) bekezdése határozza meg a helyszínbiztosítás fogalmát, mely szerint az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során,

szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására fogatosít.

Az Rtv. 43. §-a lehetőséget biztosít a rendőrnek arra, hogy feladata ellátása során valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínének megváltoztatását megtiltsa, illetőleg megakadályozza. Itt fontos utalni arra, hogy a nyomozás eredményessége, az esetleges jogkövetkezmények érvényesítése szempontjából fontos érdek fűződik a bűncselekmény (szabálysértés) helyszínének biztosításához. A későbbi eljárást megalapozó tények és körülmények megállapítása szempontjából nélkülözhetetlen a helyszín változatlan állapotban való megőrzése.

Fontos továbbá felhívni a figyelmet a Szolgálati Szabályzat 22. § (2) bekezdésére, amely rendelkezés részletes szabályokat tartalmaz arra nézve, hogy milyen kötelezettségei vannak a helyszínt biztosító rendőrnek:

- elsősegélyben részesíti vagy részesítteti azokat, akik az esemény során megsérültek vagy megbetegedtek, illetve más ok miatt segítségre szorúlnak,
- a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért elkövetőt elfogja, az eseményben érintetteket, az eseményt észlelőket feltartóztatja,
- tanúkat visszatartja, és az illetéktelen személyeket a helyszínről eltávolítja,
- a helyszínt körülhatárolja, eredeti állapotában megőrzi,
- a közrendet zavaró cselekményeket, forgalmi torlódásokat megszünteti,
- az eseményt közvetlen parancsnokának azonnal jelenti,
- feljegyezi, hogy a sérültet milyen rendszámú mentő gépkocsival, hova szállították el,
- nyomon üldözés lehetősége esetén az üldözést késedelem nélkül teljesíti,
- a helyszínre megérkező szemlebizottság vezetőjének jelentést tesz.

Az intézkedő rendőr – járőrtársai által is aláírt – 2011. január 8-án kelt jelentése szerint a kiérkezéskor a panaszos fogadta őket és előadta, hogy a szomszédjában lakó személyekkel folyamatos vitája van, mivel a tulajdonviszonyok nem rendezettek köztük és a szomszédban lakó személyek között. A panaszos a rendőröknek előadta azt is, hogy a szomszédjából két férfi a lakása ajtaját betörte, a lakásba bement, és ott bántalmazta a panaszost és az ott tartózkodókat. E jelentő rendőr ehhez hozzátette, hogy a panaszos állításait a helyszínen igazolni nem tudták járőrtársaival, mivel a lakás „erősen lelakott”, az ajtók több helyen sérültek voltak, és azokról nem volt megállapítható, hogy mikor és milyen körülmények között keletkeztek. A panaszos előadta a fején, gyógyulófélben levő hámsérüléssel kapcsolatosan, hogy azt is ugyanezen személyek okozták. Az intézkedő r. hadnagy 2011. február 23-án kelt jelentésében megerősítette az első számú jelentésében írtakat. Rögzítette, hogy bántalmazásra ugyan panaszkodtak, de a bejelentő hozzátartozóin semmilyen sérülést nem látott, egyedül a panaszos állította, hogy megsérült a fején, de ezen sérülés láthatóan nem volt „friss”, hozzátette azt is az gyógyulófélben volt.

Az intézkedés alkalmával a rendőrök meghallgatták a panaszos által megnevezett szomszédokat is, akik úgy nyilatkoztak, hogy valóban van vita köztük és a panaszos

családja között a tulajdonviszonyok miatt és emiatt perben is állnak egymással, azonban a lakásban nem jártak, valamint senkit nem bántottak.

A rendőrök a szomszédok meghallgatása után jogi felvilágosítást nyújtottak – mi szerint az elkövetett cselekmény miatt a hatóság csak magánindítvány megtétele után tud további intézkedéseket tenni – amit a panaszos megértett. Ezen jogi felvilágosítást a panaszbeadvány sem cáfolja, mégis úgy ítélte meg a panaszos, hogy a rendőröknek indokolt lett volna a további intézkedés megtétele.

A panaszos nézőpontját megerősítette a Testület által megkeresett tanú, akinek megítélése szerint „a rendőrök nem akartak foglalkozni” a történetekkel.

A Testület álláspontja szerint a panaszos és a szomszédok – azaz a panaszos által támadókként megjelölt személyek – meghallgatása, a helyszín megtekintése után, figyelembe véve azt, hogy egy olyan, nem egy egyszerűen eldönthető és rekonstruálható eset tisztázása merült fel, amit az intézkedő rendőrök a rendelkezésre álló ellentétes bizonyítékok alapján egyértelműen el tudtak volna dönteni, indokolt lett volna a helyszín biztosítása. Azt ugyanis maguk az intézkedő rendőr és a járőrtársak sem cáfolták, hogy a panaszos lakása több helyen sérült állapotban volt. A 2011. január 8-án kelt jelentésben úgy minősítették, hogy a panaszos lakása „erősen lelakott” volt, valamint az ajtók több helyen sérültek voltak. Ezen mondat folytatásaként továbbá rögzítésre került az is, hogy „nem volt megállapítható, hogy mikor és milyen körülmények között keletkeztek” a sérülések. Ebből pedig arra lehet következtetni, hogy bűncselekmény elkövetésére utaló nyomok voltak tapasztalhatóak, azonban az intézkedés időpontjában az intézkedő rendőrök számára sem volt egyértelműen megállapítható az, hogy azok mikor és milyen körülmények között keletkeztek, azaz akár a panaszos által előadott időpontban és esetből is származhattak. Ezzel szemben a panaszos előadását elutasítva, és egyben a meghallgatott szomszédok nyilatkozatait elfogadva járt el a rendőrség.

A Testület megítélése szerint nem megfelelő azon rendőrség nézőpont – amelyről a panaszost is tájékoztatták –, miszerint figyelemmel arra, hogy magánlaksértés történt, ezért csak a magánindítvány megtétele után tud a hatóság további intézkedés megtenni. Az Rtv. fent idézett 43. §-a, illetve a Szolgálati Szabályzat 22. §-a ugyanis nem kizárólag bűncselekmény helyszínén írja elő annak őrzését, lezárását és a nyomok biztosítását, hanem az „egyéb esemény helyszínén” is. A jogszabályok magánvádas bűncselekmények gyanúja kapcsán pedig nem írnak elő semmiféle korlátozást, azaz a helyszín biztosítására ezen esetekben is van mód, egy későbbi eljárás nyomozati szakaszának érdekeit figyelembe véve.

A Testület megítélése szerint a rendőrség a helyszín biztosítására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, elmulasztotta, ami által sérült a panaszos tulajdonhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

A Testület az utóbbi alapjog kapcsán utal korábbi állásfoglalásaiban [182/2009. (VI. 17.) sz., 366/2009. (XI. 11.) sz., 341/2010. (VI. 16.) számú állásfoglalások] tett megállapításaira: minden olyan esetben, amikor a panaszos sérelmére bűncselekményt követnek el, és a rendőrség nem tesz meg minden tőle telhetőt a büntetőeljárás megindítása és eredményes lefolytatása érdekében, sérül a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

Fontos ezen túlmenően arra is rámutatni, hogy mind a rendőrségi dokumentumokból, mind pedig a Testületnek nyilatkozó tanú előadásából, arra lehet következtetni, hogy rendőrség még csak a tanúkutatásra vonatkozóan sem tett érdemi lépést.

4) A panaszos sérelmezte, hogy segítséget a rendőrség nem nyújtott neki, holott látható sérülései keletkeztek.

A panasz ezen részének értékelésénél ismételten az Rtv. 2. § (1) bekezdésére szükséges emlékeztetni, ami kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

E mellett az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettsége a rendőrség alapfunkciója, és az állampolgárok szubjektív biztonságérzete szempontjából fontos. A szubjektív biztonságérzet szempontjából pedig azt kell kiemelni, hogy az állampolgár joggal bízhat abban, hogy a rendőrtől segítséget, felvilágosítást kaphat. A segítségnyújtás pedig csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén azonban a szolgálati érdek is alárendelődik az emberi élet óvásához fűződő fontosabb érdeknek.

A panaszos rendelkezésre bocsátotta állítása igazolásaként az intézkedés napján készült orvosi ambuláns naplót, amely szerint a panaszost ellátó orvos fejsérülést állapított meg, valamint azt, hogy a röntgen felvételek traumás eltérést nem igazoltak, továbbá, hogy a panaszosnak neurológiai panasza nem volt. Az ambuláns naplón az is szerepel, hogy a „panaszost otthonában bántalmazták”. Az ambuláns naplóban arra nem található olyan elem, amely arra utalna, hogy a panaszos fej sérülése friss volt. A panaszos megküldte az élettársa sérüléseiről felvett orvosi ambuláns naplót, és a vizsgálat eredménye szerint a panaszos élettársának bal könyöke és jobb térdje sérült.

A Testület által megkeresett tanú ezen kérdésben is a panaszbeadványban foglaltakkal egyező módon adta elő a történetet, azzal a plusz információval, hogy ő volt az a személy aki orvosi segítséget hívott a panaszosnak és élettársának, mivel ők továbbra is rosszul voltak.

A fenti állításokkal szemben az első számú rendőri jelentés arról számolt be, hogy maga a panaszos mondta, hogy a fején gyógyulófélben lévő kb. 1,5 cm hosszú hámsérülést is ugyanazon személyek okozták. A kiegészítő jelentés pedig ezzel kapcsolatosan azt tartalmazza, hogy bántalmazásra ugyan panaszkodtak, de a bejelentő hozzátartozóin semmilyen sérülést nem látott a r. hadnagy, egyedül a panaszos állította, hogy megsérült a fején, de ezen sérülés láthatóan nem volt „friss”. Orvosi ellátást nem kért sem a panaszos, sem a hozzátartozók, az intézkedő rendőrök nem tapasztaltak olyat, ami orvosi ellátást igényelt volna.

Mint látható a rendőrségi állítással szemben állt mind a panaszos előadása, a tanú azzal egyező nyilatkozata, valamint az intézkedés napján felvett ambuláns naplók. **Ezért a Testület elfogadva panaszbeadványban foglaltakat megállapította, hogy az intézkedő rendőrök nem tett eleget a segítségnyújtási kötelezettségüknek, ezért e tekintetben is megállapította a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét, valamint sérült, ezáltal a panaszos testi épséghez fűződő joga is.**

5) A panaszos kifogásolta, hogy, amikor 2011. január 11-én, amikor feljelentés kívánt tenni, a jelen levő r. zászlós minősíthetetlen hangon, káromkodva beszélt a telefonba, majd azt éreztette a panaszossal, hogy az lenne a jobb, ha elmennének, azaz a feljelentését nem kívánta először felvenni. A panaszos sérelmezte a rendőrnő által tanúsított magatartást.

Jelen kérdés vizsgálatánál ismételten szükséges a fentiekben már ismertetett Rtv. 24. § (1) bekezdésére, azaz a rendőr felvilágosítás adási és segítségnyújtási kötelezettségére utalni, az Rtv. 11. § (1) bekezdés első fordulatára, miszerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, valamint az Rtv. 13. § (2) bekezdésére, ami a rendőr törvény rendelkezésének megfelelő és részrehajlás nélküli intézkedés kötelezettségét írja elő. Ezen túlmenően pedig a már említett Szolgálati Szabályzat 20. § (2) és (3) bekezdéseire, valamint az Rtv. 2. § (1) bekezdésére kell emlékeztetni.

A Testület utal ezeken felül Be. 171. § (1) bekezdésére amely a feljelentésről azt mondja ki, hogy bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. A feljelentés kötelező, ha annak elmulasztása bűncselekmény. A Be. 172. § (1) bekezdése szerint pedig a feljelentés megtételének lehetséges módozatait rögzíti. E szerint: „A feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni.” A nyomozás során igénybe vehető jogorvoslatokat szabályozó cím alatt a Be. 196. § (1) bekezdése úgy szól, hogy: „Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.”

A panaszossal egy r. zászlós vette fel a kapcsolatot, aki azt jelentette, hogy a panaszos a fenti napon 19 óra 2 perckor jelent meg rendőrségen és csatolni kívánta ügyéhez a 2011. január 8-án elszenvedett sérülésekről készült látletet. Ekkor a jelentést tevő r.

zászlós kikereste a rendszerből a rendőri intézkedésről készült jelentést, majd tájékoztatta a panaszzost, hogy természetesen csatolni fogja a látleletet az ügyéhez. Ezután közölte a panaszossal, hogy a rendőri intézkedés alapján meg fog indulni az eset kivizsgálása. Ennek ellenére a panaszos ragaszkodott ahhoz, hogy jegyzőkönyvbe mondja el a 2011. január 8-án történt eseménnyel kapcsolatban azt, hogy az eset szemtanúja hajlandó tanúskodni mellette. Ekkor a r. zászlós felvette a jegyzőkönyvet, melyben rögzítette a panaszos mondanivalóját. A r. zászlós kitért arra is, hogy a jegyzőkönyv felvételekor mindvégig türelmesen és szakszerűen, kulturáltan és a szabályzatnak megfelelően beszélt a bejelentővel, aki meglehetősen ideges és feldúlt állapotban volt. Nyugtatósa ellenére a panaszos továbbra is nyugtalan volt. A rendőrnő a panaszos által elmondottakat, kérésének megfelelően, szó szerint írta le.

A feljelentésről felvett jegyzőkönyvet a panaszos is és a rendőrség is a Testület rendelkezésére bocsátotta, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos 19 óra 2 perckor feljelentését megtette az ügyben. **Figyelemmel arra, hogy a panaszos feljelentését a r. zászlós rögzítette, ezért azzal kapcsolatosan a Testület alapjogsérelmet nem állapított meg.** Ugyanakkor annak kapcsán, hogy rendőr valóban nem kívánta volna felvenni a jegyzőkönyvet, valamint, hogy akár a panaszossal akár mással ő minősíthetetlen hangon beszélt volna, a Testület megnyugtatóan állást foglalni nem tudott, ezért a tisztességes eljáráshoz és az emberi méltósághoz való jog sérelme nem volt megállapítható.

IV.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy vizsgált esetben a rendőrök fellépése több ponton is kifogásolható volt. A Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség a helyszínbiztosítás, valamint a megfelelő segítségnyújtás elmulasztása alapjogsérelmet keletkeztetett a panaszos oldalán. Az egyéb sérelmek – így az intézkedési kötelezettség, a helyszínre való késedelmes kiérkezés, az azonosítási kötelezettség, a feljelentés megtétele és körülményei – vonatkozásában azonban alapjogsérelmet egyrésztől nem volt megállapítható másrésztől pedig az intézkedés jogszerűsége okán nem történt. A megállapított jogsérelmet mértéke ugyanakkor eléri azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – a Testület az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2011. augusztus 31.

Dr. Juhász Imre
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PÁLYÁZATI TESTÜLET